

ZEMĚDĚLSKÁ PŮDOHOSPODÁRSKA ŠKOLA

9 květen 2009
71. ročník

Obnovitelné zdroje energie a on-line vzdělávání

Význam agrobiotechnologií

„Mladý Európan“ v Nitre

Ponuky služieb
vidieckeho turizmu

Polabský motýl

Den vody

Národní zemědělské
muzeum

Zemědělská a potravinářská knihovna

Informace o vzdělávání, poradenství a rozvoji venkova
Informácie o vzdelávaní, poradenstve a rozvoji vidieka

„MLADÝ EURÓPAN“ V NITRE str. 16

PRODAVAČ 2009 str. 17

DEN VODY V ŽATCI str. 15

POLABSKÝ MOTÝL – TRADIČNÍ SOUTĚŽ V ARANŽOVÁNÍ str. 16

MÁJOVÉ ZAMYSLENIE

Máj – mesiac kvitnutia, prebúdzania sa prírody, zrodu nového života, mesiac vegetačného rastu. Pomenovanie pravdepodobne dostal podľa rímskeho boha rastu Maiusa (Maius = veľký, mocný), ochrancu obilia. S rastom súvisí aj slovo maior = väčší. Iné pramene uvádzajú, že pôvod jeho mena pochádza od bohyně Maie, ochrankyne detí, mládeže a matiek. Nie je vylúčené, že názov tohto mesiaca pochádza od obidvoch bohov.

V češtine máj – květen znamená, že všetko je v rozpuku, všetko začína kvitnúť. A nielen kvety a stromy. Májová tráva je mimoriadne kvalitná a šťavnatá. Poľnohospodári sa tešia, že ovce napasené na májovom pasienku prinesú mlieko na najkvalitnejšiu bryndzu v roku. Štatistiky hovoria, že máj máva 11 chladných dní, 7 daždivých, 5 teplých a zvyšných 8 je počasie premenlivé. Zvyknú byť často aj prízemné mrazíky, ktoré sa vyskytujú najmä nad ránom. Je to najmä v dňoch „zmrznutých svätých“, od Pankráca až po Žofiu. Po Urbanovi už mrazíky nebývajú. Veľmi dôležité sú v máji jarné šaláty

a zber jarných rastlín, často i mnohých liečivých. Májovou prírodou sme každý rok znova a znova očarení.

-as-

K ČEMU SE DÁ VYUŽÍT EVE?

Zemědělské školy různých druhů a stupňů a také další organizace zabývající se vzděláváním v sektorech zemědělství, lesnictví a rybářství již řadu let využívají evropské vzdělávací programy. Rozšířené jsou například projekty mobility v programu Leonardo da Vinci, jejichž konkrétní příklady již byly několikrát na stránkách časopisu Zemědělská škola – Pôdohospodárska škola prezentované. Vedle nich se již realizovala i řada projektů, které byly zaměřeny na vypracování nových vzdělávacích materiálů. V programu Leonardo da Vinci se dříve takové projekty nazývaly pilotní projekty a nyní se označují pojmem multilaterální projekty, projekty vývoje inovací a projekty transferu inovací.

Za téměř 15 let existence programu Leonardo da Vinci byly v zemích EU realizovány tisíce projektů, jejichž výsledkem jsou tisíce nových vzdělávacích materiálů. O nich by mělo být informováno co nejvíce jejich potenciálních uživatelů, aby se vypracované vzdělávací materiály co nejvíce využily. Za tím účelem se po dobu předcházejícího „plánovacího období“ Evropská komise, tj. v období 2000–2006 se v některých zemích a také na úrovni celé EU vypracovávala a vydávala tzv. **kompendinga projektů**. Šlo o jakési katalogy, v nichž se o každém realizovaném projektu uváděl jeho stručný popis a výsledky. Evropské kompendium leonardovských projektů bylo vytvořeno v elektronické formě, avšak fungovalo jen v některých letech

a údaje o projektech se v něm objevovaly s jistým zpožděním. Protože však kompendia projektů nepochybně přispěla k šíření informací o projektech a k širšímu využívání jejich výsledků, usilovala Evropská komise o jejich zachování a zdokonalení. To se projevilo nedávno.

Začátkem letošního března totiž komisař pro vzdělávání a kulturu Ján Fígel oficiálně zahájil fungování **nového zdroje informací o projektech a jejich výsledcích**. Ten se tentokrát vztahuje dokonce k několika komunitárním programům, a to jak z oblasti vzdělávání a kultury, tak i mládeže, občanství, sportu apod. Jak je známo, hlavním vzdělávacím programem EU je pro období 2007–2013 Program na

podporu celoživotního učení (Lifelong Learning Programme), jehož jednou součástí je program Leonardo da Vinci, zaměřený na podporu odborného vzdělávání.

Novým nástrojem je virtuální prostor pro výměnu informací s názvem EVE. Zkratka je odvozena z francouzské jazykové verze názvu, tj. Espace virtuel d'échange. EVE se tak stává hlavním zdrojem informací o tom, jaké projekty se realizovaly nebo realizují a o výsledcích těchto projektů. Koho například zajímá, jaké vzdělávací projekty a s jakými výsledky existují ze sektoru zemědělství, může si po vstupu do EVE zadat do vyhledávače heslo agriculture a ukáže se mu seznam takových projektů. Zatím jich tam najde několik desítek, ale jejich počet se bude zvyšovat, protože EVE

se teprve „rozjíždí“. Již dnes tam však jsou například i informace o projektu, který realizoval český ÚZPI (nově ÚZEI), a který byl zaměřený na vzdělávání zemědělských poradců.

Vstup do databáze EVE je volný pro každého, kdo má přístup k Internetu a použije adresu <http://ec.europa.eu/eve>. Najde tam také první verzi stručné příručky s pokyny k používání EVE. Informace v EVE jsou k dispozici ve třech jazycích: anglicky, francouzsky a německy. Pro toho, koho zajímá vzdělávání v jeho oboru i v zahraničí, bude EVE jistě užitečným zdrojem informací.

Ing. Jaromír Coufalík
Národní vzdělávací fond

KONCEPCE PORADENSKÉHO SYSTÉMU

Ministerstva zemědělství na léta 2009–2013

Změny ve společnosti v uplynulých letech měly významný vliv na podnikatelské prostředí resortu zemědělství. Velký úbytek pracovních sil vyvolal potřebu nových aktivit a služeb a změny vlastnických vztahů zvyšovaly potřebu poradenství především v oblasti legislativy a problematiky transformace zemědělství.

Pod vlivem těchto okolností se v letech 1990–1992 počalo formovat zemědělské poradenství. Zájem o poradenské služby umožnil zahájení činnosti specializovaných poradců, kteří nabízeli pomoc v celém spektru odborných témat od problematiky technického a technologického vybavení, přes technologie rostlinné a živočišné výroby, až po marketing a orientaci zemědělských podnikatelů v podmínkách sjednocované Evropy. Převládala však legislativní a transformační problematika.

Na základě zkušeností s poradenskými aktivitami připravilo Ministerstvo zemědělství (MZe) v r. 1999 Koncept zemědělského poradenství pro oblast poradenských činností podporovaných z veřejných zdrojů. Tato koncepce přinesla systém resortních poradenských programů včetně tzv. poradenství ve veřejném zájmu, které poskytovali pracovníci resortních výzkumných ústavů a zároveň také upravovala oblast informační podpory poradenských aktivit a poradenských služeb nekomerčního charakteru. Poradenství poskytované v rámci této koncepce bylo zaměřeno na oblast zemědělství a lesnictví.

Hledání nejvhodnějších forem poradenských aktivit vedlo rovněž k poskytování poradenské pomoci prostřednictvím poradenských kroužků (v r. 1998–2002). Zemědělci, kteří byli ochotni se sdružovat, předložili společný projekt za účelem řešení odborných výrobních problémů. Podmín-

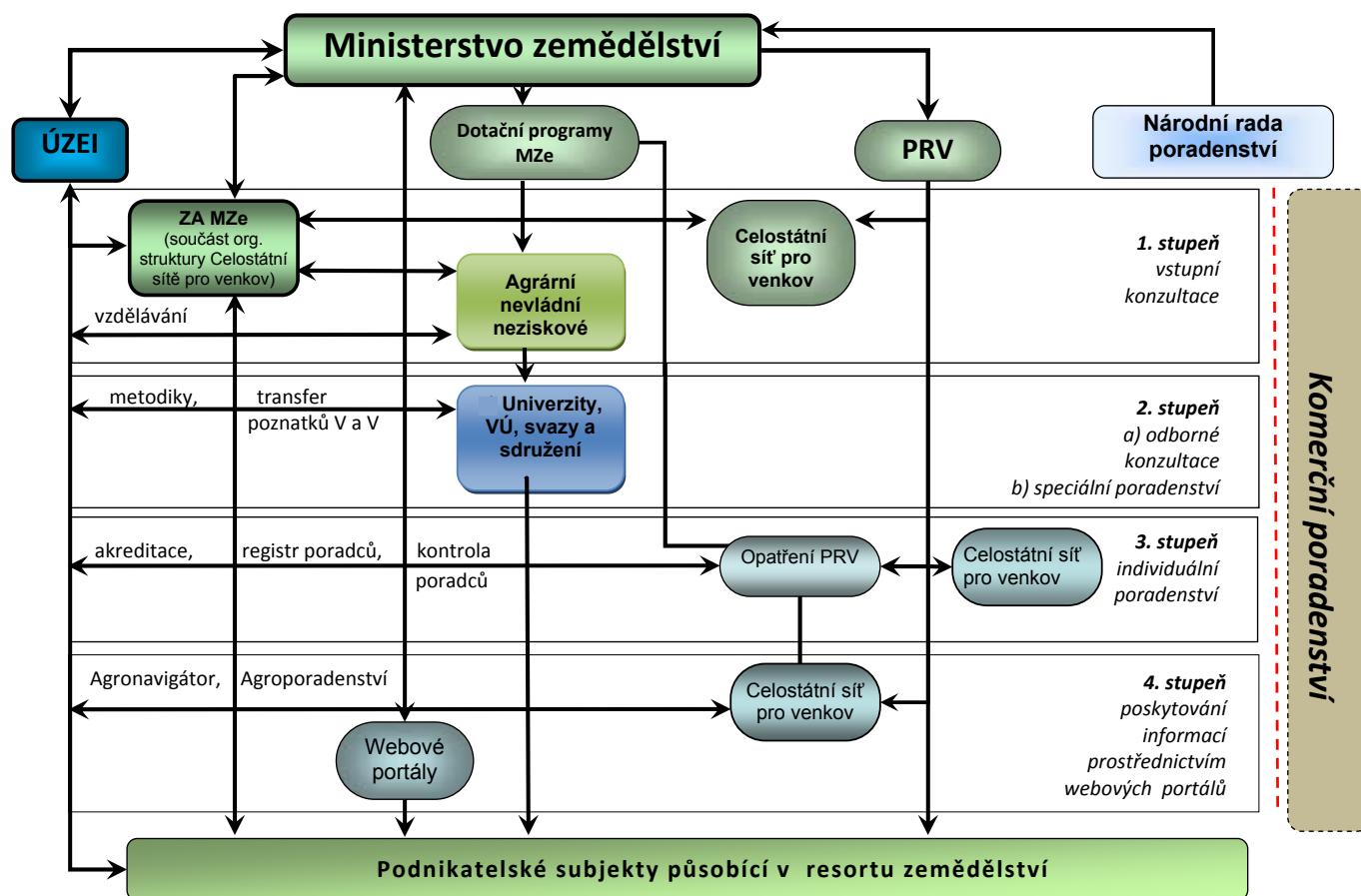
kou poskytnutí platby bylo vyhodnocení splnění poradenských cílů. Tato forma poradenství byla široce akceptována zemědělskou veřejností i oceňována v hodnoceních EU.

V rámci nových priorit Společné zemědělské politiky, specifikovaných v nařízení Rady (ES) č. 1782/2003, byla vypracována Koncepce zemědělského poradenství na období 2004–2010. Koncepce byla zaměřena na zřízení komplexního systému zemědělského poradenství.

Pro potřeby získávání zpětné vazby a jako poradenský orgán ustavilo MZe Národní radu poradenství pro zemědělství a rozvoj venkova. V národní radě jsou zastoupeny útvary MZe včetně agentur pro zemědělství a venkov MZe (AZV), Ministerstvo životního prostředí, Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI), agrární nevládní neziskové organizace, výzkumné ústavy a univerzity. Informační podporu poradenství, oboustranný tok informací a jejich celoplošnou dostupnost zabezpečuje 13 subjektů na úrovni kraje, které obdržely statut Krajského informačního střediska pro rozvoj zemědělství a venkova.

Potřeba rozšíření poradenství na všechny oblasti resortního působení vedla k přípravě nové Koncepce poradenského systému Ministerstva zemědělství na léta 2009–2013. Koncepce byla připravována a schválena v roce 2008. Poradenský systém je podle koncepce zaměřen na oblast země-

SCHÉMA VAZEB V PORADENSTVÍ

dělství, lesnictví, rybářství, vodního hospodářství a rozvoj venkova. Je členěn do čtyř stupňů, ve kterých jsou poskytovány vstupní (orientační) konzultace, odborné konzultace, individuální (terénní) poradenství a informační podpora poskytovaná prostřednictvím navzájem propojených webových stránek.

První stupeň – vstupní (orientační) konzultace

Jsou pro uživatele bezplatné, poskytnou tazateli všeobecné, časově limitované informace o podpůrných programech, vyžadovaných termínech, možnostech další odborné konzultace nebo nabídnou individuální poradenské služby.

Tato forma konzultací je v současné době zajišťována prostřednictvím AZV a je součástí jejich činnosti. AZV budou rovněž součástí organizační struktury Celostátní sítě pro venkov a v jejím rámci tak zajistí provoz Regionální a Krajské sítě. Pracovníci AZV poskytují informace o veškerých programech podpor poskytovaných MZe. Pomáhají po formální stránce s vyplňováním potřebných formulářů a jsou metodickým pracovištěm pro obdobnou činnost agrárních nevládních neziskových organizací. Plní další úkoly stano-

vené Akčním plánem Celostátní sítě pro venkov. Poskytují poradenství uživatelům pudy v oblasti LPIS (Land Parcel Identification System, nový systém evidence pudy), iLPIS a produktů tohoto registru, dále vedení ostatních registrů vč. portálu Farmáře. Poskytují základní informace v oblasti právních předpisů týkajících se zemědělství. Organizují semináře, školení pro zemědělce týkající se komplexně dotační politiky MZe a EU, dále pro oblast nitrátové směrnice, zranitelných oblastí, evidence hnojiv, krajinnotvorných prvků atd. Za dobu své působnosti se stala pracoviště AZV významným místem, kam se zemědělské subjekty, obrací s žádostí o radu či o pomoc.

Agrární nevládní neziskové organizace a nevládní organizace se statutem Krajského informačního střediska pro rozvoj zemědělství a venkova jsou významnými poskytovateli informací a konzultací, a to především z hlediska celoplošného dosahu jejich působení. Součástí činnosti agrárních nevládních organizací bude poskytování vstupních konzultací a informací o možnostech získání podpor, informování o nezbytnosti dodržování podmínek správné výrobní praxe především v souvislosti s plněním požadavků cross-compliance, informování o agro-environmentálních

programech a také poskytování zpětné vazby ministerstvu o poradenských potřebách cílových skupin a o dodávaných poradenských produktech a službách.

Rozsáhlá problematika rozvoje venkova bude náplní konzultační a informační činnosti členů Celostátní sítě pro venkov. Členy této sítě se mohou stát i agrární nevládní neziskové organizace a mohou tak zaměřit svou činnost i na oblasti rozvoje venkova. Zástupcům nestátních neziskových organizací bude nabízeno systematické vzdělávání v oblastech jejich konzultační působnosti. K podpoře jejich činnosti jim bude k dispozici také informační (softwarová a databázová) odborná pomoc ÚZEI, která bude přístupná uživatelům bezplatně.

Druhý stupeň – odborné konzultace

Odborné konzultace (časově omezené) budou poskytovány pro oblast zemědělství, lesnictví, rybářství, vodního hospodářství.

Poskytovatelem této úrovně konzultací jsou resortně orientované výzkumné ústavy, veřejné vysoké školy a vyjmenovaná odborná sdružení nevládních organizací (která plní roli nositele odborných poznatků v těch případech, kdy neexistuje odpovídající výzkumná instituce). Odborné konzultace prováděné výzkumnými pracovišti zabezpečují přímý přenos posledních poznatků vědy a výzkumu do praxe, usnadňují zprostředkování kontaktu mezi vědci a uživateli vědeckých výstupů.

Konzultační činnost pro oblast vodního hospodářství a rybářství poskytují odborné útvary MZe, garantem speciálního poradenství pro živočišnou a rostlinnou výrobu je komoditní úsek MZe.

Třetí stupeň – individuální poradenství podporované z Programu rozvoje venkova (PRV)

Poradenství pro oblast zemědělství a lesnictví s finanční spoluúčastí klientů, poskytované akreditovanými poradci MZe, je využíváno v případech, kdy podnikatelský subjekt potřebuje řešit odbornou problematiku zaměřenou především na oblast dodržování zásad společné zemědělské politiky, cross-compliance a správné zemědělské praxe, a to do větší hloubky nebo komplexněji, než to umožňují odborné konzultace.

Individuální poradenství je podporováno z PRV, opatření I.3.4. „Využívání poradenských služeb“. Opatření má průřezový charakter a kromě osy I je využíváno také v rámci témat osy II PRV.

Finanční podpora je určena zemědělcům, vlastníkům a nájemcům lesa ke spolufinancování nákladů při využívání služeb zemědělského poradenského systému.

Poradenské služby jsou poskytovány především v oblasti dodržování zásad společné zemědělské politiky, zejména cross-compliance a správné zemědělské praxe. Finanční podpora vlastníkům a nájemcům lesa je poskytována pro poradenství v okruzích platné legislativy a dále k podpoře šetrného způsobu hospodaření v lesích v souvislosti např. s lesnicko-environmentálními opatřeními.

Čtvrtý stupeň – poskytování informací prostřednictvím specializovaných webových portálů

V současné době existuje řada webových stránek, které přinášejí specializované informace, metodiky, formuláře či doporučení. Míra využití těchto informací záleží na počítačové gramotnosti uživatele, na snadnosti cesty, kterou se uživatel k informacím dostane, případně i nutnosti úplaty za přístup k některým informacím. Webové informace jsou poskytovány ve všech úrovních poradenství, v různých stupních odbornosti. Podpora webového poradenství má za cíl zjednodušení přístupu k poradenským informacím propojováním webových portálů.

Stanovenou úlohu může plnit např. portál Farmáře nebo obdobný webový portál, který je odbornou veřejností hojně vyhledáván. Tato forma poradenství může účinným způsobem propojovat všechny stupně navrženého poradenského systému

Tento typ poradenské podpory je poskytován pro oblast zemědělství, lesnictví, rybářství, vodní hospodářství a rozvoje venkova.

Provozování webové stránky jako hlavního prostředku poradenství je využíváno v oblasti vodního hospodářství. V oblasti rozvoje venkova bude nositelem informační báze portál Celostátní sítě pro venkov financovaný z opatření PRV „Zřízení a provoz Celostátní sítě pro venkov“.

Vznikající síť konzultačních míst ve státní správě (AZV) u nevládních institucí a výzkumných ústavů pomůže nejen při zorientování uživatelů konzultačních služeb, ale současně vhodně podporuje stabilizaci podnikatelských aktivit cílových skupin a napomůže i k hledání východiska z případných krizových situací.

Ing. Josef Dvořák, MZe ČR

VÝZNAM KRAJSKÝCH INFORMAČNÍCH STŘEDISEK PRO ZEMĚDĚLSTVÍ A VENKOV

Ministerstvo zemědělství jako orgán státní správy zodpovídá za dostatečnou informovanost zemědělské veřejnosti o cílech Společné zemědělské politiky a postupech přijatých k jejich naplňování.

Tyto informace musejí najít své adresáty plošně na celém území České republiky. Podle Koncepce zemědělského poradenství na období 2004–2010 byl pro zajištění toku adresně směřovaných informací na úrovni každého kraje vybrán jeden subjekt, který od r. 2005 zajišťuje to, aby odborné i související regionální informace byly dostupné na celém území České republiky.

Krajská informační střediska pro zemědělství a rozvoj venkova (KIS) jsou významnými poskytovateli informací a konzultací, a to především z hlediska celoplošného dosahu jejich působení. Činnost KIS je podporována MZe z dotačního titulu 9.Fe „Zásad“, dotační titul je notifikován (schválen) Evropskou komisí do r. 2010.

Základním smyslem činnosti KIS je poskytování informací zaměřených na problematiku zemědělství a rozvoje venkova bezplatně, nediskriminačně, různými formami, všem stanoveným cílovým skupinám v kraji podle jejich zájmu. Zlepšenou informovaností cílových skupin napomoci k pochopení problematiky spojené:

- s uplatňováním principů Společné zemědělské politiky EU (například dotační pravidla)
- s rozvojem venkovského prostoru (například Program rozvoje venkova ČR)
- s náležitou aplikací zákonných požadavků a dodržováním zásad správné zemědělské praxe – princip Cross compliance (podmíněnosti)

Dalšími důležitými úkoly KIS je:

- přenos informací poskytnutých AZV (Agentura pro zemědělství a venkov) a zpětná informační vazba v oblasti především zemědělské tematiky
- přenos informací z Ústavu zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI), přebírání záznamů z webových stránek redakčních systémů, distribuce tištěných informačních materiálů ÚZEI a spolupráce s metodickými a kontrolními orgány ÚZEI
- zprostředkovávání kontaktů na zemědělské poradce z registru MZe
- spolupráce s místními akčními skupinami, se školami a VÚ pro zlepšení možností šíření posledních poznatků v oblasti vědy a výzkumu, zlepšení informovanosti o aktivitách zemědělských škol a VÚ v regionu
- spolupráce s informačními středisky v ostatních krajích

- spolupráce s krajskou samosprávou (krajské dožínky, výrobky kraje apod.)

Cílovými skupinami jsou:

- zemědělství podnikatelé
- regionální iniciativy rozvoje venkova
- nestátní neziskové organizace s rezortním zaměřením (zemědělství a venkov)

Krajská informační střediska zabezpečují mimoplošný a cílený přenos informací k cílovým skupinám i vytvoření zpětné informační vazby pro MZe. Mají sídla v regionech působení a jsou technicky vybavená pro různorodý přenos informací cílovým skupinám. KIS jsou schopna informace přijímat, vyhledávat, dopracovat, okomentovat a takto připravené informace poskytovat vhodně zvolenou formou jednotlivým cílovým skupinám v rámci kraje.

Krajská informační střediska musí být schopna oslovit všechny cílové skupiny a poskytovat informace digitální, ale i jinou vhodnou formou. K tomu jsou využívány:

- webové stránky KIS
- e-mailová korespondence (různé zpravodaje)
- dopisy, textové zprávy, tištěné materiály, CD, (adresné informace)
- telefonické odpovědi (odpovídání telefonických dotazů a případně jejich předávání do systému zodpovídání dotazů – INFOPULTU, který provozuje ÚZEI na svém internetovém portálu www.agronavigator.cz

Závěrem je nutno poznamenat, že poskytované informace – osobní, písemné, telefonické, elektronické a především webové – jednotlivých KIS jsou pro svoji přehlednost a aktuálnost zemědělskou veřejností často vyhledávané, měřítkem zájmu je vysoká návštěvnost webových stránek KIS. Bylo by proto velmi neprozíravé, aby fungující a zemědělci ve většině případů pozitivně hodnocená práce KIS byla v r. 2010 utlumena tím, že nebude její činnost dotačně podporována. Náklady spojení s činností KIS v oblasti poskytování a šíření informací jsou totiž ze 100 % hrazeny ministerstvem zemědělství. Bylo by vhodné, aby se Krajská informační střediska pro zemědělství a venkov stala součástí vznikající Celostátní sítě pro venkov, protože jejich náplň činnosti plně do záměrů a cílů této sítě zapadá. (*Celostátní síť pro venkov, jak vyplývá z jejího akčního plánu, bude*

seskupovať organizácie a správne orgány podieľajúce sa na rozvoji venkova a poľnohospodárstva. Jejím úlohou bude sběr dat o nejlepší praxi, zpracování těchto informací s cílem identifikovat, šířit a upevňovat nejefektivnější nástroje rozvoje venkova a zemědělství, dále shromažďování informací o vývoji ve venkovských

oblastech, setkávání aktérů a příprava seminářů pro osoby, které se aktivně podílí na rozvoji venkova a zemědělství.)

Ing. Smítal František
Regionální pracoviště ÚZEI Jevíčko

OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE A ON-LINE VZDELÁVANIE

Cieľom projektu RESNET Leonardo da Vinci Transfer of Innovation je vytvorenie Inštitútu celoživotného vzdelávania, ktorý bude súčasťou Agroinštitútu a jeho úlohou bude poradenský servis a celoživotné vzdelávanie pre oblasť agrosektora. Pilotný projekt je orientovaný na dôležitú, v súčasnosti pre oblasť agrosektora neobvyklú, oblasť – využiteľnosť obnoviteľných energetických zdrojov s dôrazom na rozvoj vidieka. Ruka v ruke s hlavným cieľom projektu ide vytvorenie pilotného e-learningového kurzu tvoreného piatimi on-line modulmi zameranými na využitie obnoviteľných energetických zdrojov s dôrazom na rozvoj vidieka. Jednotlivé moduly, zamerané na slnečnú, vodnú, veternú a geotermálnu energiu a energiu biomasy, budú využívať metódy a prostriedky elektronického vzdelávania.

Koordinátorom projektu Leonardo da Vinci „On-line learning modules for renewable energy resources for landscape development” je Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre. Projekt prebieha v období október 2008 až september 2010, konzorcium tvoria šiesti partneri z piatich krajín EÚ, ich pozícia vychádza z ich skúseností a odborného zamerania:

- vzdelávanie, poľnohospodárstvo a obnoviteľné energetické zdroje – Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Slovenská republika a Multimedia Sunshine Ltd., Veľká Británia,
- poľnohospodárstvo a celoživotné vzdelávanie – Agroinštitút Nitra, štátny podnik, Slovenská republika,
- technické vedy a kvalitatívny manažment – FH Joanneum, University of Applied Science Graz, Rakúsko,
- telematika, pedagogika, multimédia a e-learning – Sweden Telepedagogic Knowledge Centre, Švédsko,
- e-learning, web services – Info-Art, Bulharsko.

Projekt vychádza z predchádzajúcich projektov LdV ELEVATE a EDUET, ktorých hlavným cieľom bolo vytvorenie študijných materiálov a e-kníf – Building for Energy Conservation a Energy Management and Renewable Energy Sources Graphical Database, ktoré sú k dispozícii v on-line verzii na webových stránkach.

Hlavným cieľom projektu RESNET je vytvorenie Inštitútu celoživotného vzdelávania pre zamestnancov agro-sektora. Ruka v ruke s týmto cieľom ide vytvorenie e-learningového kurzu v prostredí LMS Moodle, ktorý bude tvorený piatimi online modulmi zameranými na využitie obnoviteľných energetických zdrojov s dôrazom na rozvoj vidieka. Spolu s online modulmi budú vydané aj mul-

timediálne učebné texty distribuované prostredníctvom CD-ROM, ktoré budú využívať interaktívne prvky ako napr. grafické animácie, hypertext, audio a videosekvencie. K jednotlivým modulom bude vydaná užívateľská príručka pre tútorov s návodom ako vytvoriť kurz v prostredí LMS Moodle a riadiť organizáciu vzdelávacieho procesu a príručka pre študentov s návodom ako študovať v prostredí elektronického kurzu.

Cieľovou skupinou projektu sú zamestnanci agro-sektora – farmári, poľnohospodárski inžinieri alebo poradcovia. Absolvovanie pilotného kurzu im sprostredkuje informácie a poznatky, ktoré zvýšia ich kompetencie a aplikácia týchto poznatkov do praxe prinesie ekonomický a najmä ekologický rozvoj vidieka. Očakáva sa, že v dlhodobom horizonte vytvorený pilotný kurz, ale následne aj ďalšie kurzy, budú postupne implementované do študijných programov nielen na Technickej fakulte Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, ale aj v iných tradičných a dištančných formách celoživotného vzdelávania.

Pri príprave projektu sa vychádzalo z predpokladu nutnosti podpory celoživotného vzdelávania v oblasti agro-sektora, najmä v oblasti jeho ekonomického a ekologického rozvoja, pričom prioritným záujmom bolo sprístupnenie poznatkov z oblasti obnoviteľných energetických zdrojov a možností ich využitia pre rozvoj vidieka. Spojením dlhoročných skúseností účastníkov konzorcia v oblasti obnoviteľných energetických zdrojov, celoživotného vzdelávania, návrhu a realizácie virtuálneho študijného priestoru a multimediálnych vzdelávacích materiálov vznikli dobré predpoklady na úspešnú realizáciu projektu.

Ciele projektu

- vytvorenie Inštitútu Celoživotného Vzdelávania pre zamestnancov agrosektora
- implementácia aktuálnych poznatkov z oblasti OEZ do prostredia podnikov a zamestnancom agrosektora
- sprístupnenie možností využitia OEZ v oblasti agro-sektora atraktívnou a z hľadiska potrieb celoživotného vzdelávania vyhovujúcou formou
- príprava elektronického kurzu v prostredí LMS Moodle (tvoreného piatimi on-line modulmi venovanými problematike slnečnej, veternej, vodnej, geotermálnej energie a energie biomasy)
- spracovanie študijných materiálov v oblasti OEZ vo forme interaktívnej učebnej pomôcky vo forme CD-ROM
- spracovanie sprievodcu tvorby elektronického kurzu v prostredí LMS Moodle a organizácie procesu vzdelávania pre tútora (pedagóga) a sprievodcu štúdiom v prostredí LMS Moodle pre študenta (účastníka celoživotného vzdelávania),
- realizácia pilotného kurzu

Cieľová skupina

- zamestnanci agrosektora
- nezamestnaní a záujemcovia o rekvalifikáciu
- študenti stredných odborných škôl

Inštitút Celoživotného vzdelávania (ICV) bol vytvorený k 1. januáru 2009 bol ako súčasť Agroinštitútu Nitra. Jeho hlavnou úlohou je optimalizácia podmienok a prístupu ku vzdelávaniu v rezorte pôdohospodárstva, čo možno dosiahnuť:

- Pomocou e-learningovej vzdelávacej platformy, čo do značnej miery zjednoduší prístup širokých vrstiev konečných užívateľov ku konkrétnym vzdelávacím témam. ICV okrem iného poskytne i priestor pre výmenu informácií medzi lektormi a účastníkmi vzdelávania, ako aj medzi účastníkmi navzájom.
- Zjednodušením aktualizácie údajov, najmä čo sa týka legislatívnych noriem v poľnohospodárstve, keďže legislatíva je oblasťou, kde najčastejšie dochádza k zmenám. Tým sa zabezpečí vysoká úroveň odbornosti daných vzdelávacích tém, keďže na dané zmeny budú mať možnosť takmer okamžite reagovať odborníci v daných oblastiach; urýchli sa prenos informácií smerom ku konečným užívateľom vzdelávania, keďže účastníci vzdelávania budú mať možnosť on-line štúdia a nebudú limitovaní časovým úsekom potrebným na uskutočnenie informačných stretnutí a seminárov.
- Okrem poskytovania vzdelávania a možnosti výmeny informácií bude ICV v konečnom dôsledku slúžiť aj ako médium na propagovanie vzdelávania a poradenstva

v rôznych oblastiach poľnohospodárstva. Na tento účel bude možné využiť aj iné médiá, napr. webové stránky Agroinštitútu Nitra, Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, ako aj Ministerstva pôdohospodárstva SR. Tieto webové stránky budú prezentovať aktivity samotného ICV.

Úlohy ICV

On-line kurz „Obnoviteľné zdroje energie“

Pripravovaný on-line kurz „Obnoviteľné energetické zdroje“ bude pozostávať z piatich modulov - slnečná energia, vodná energia, veterná energia, geotermálna energia a energia biomasy – a bude využívať metódy a prostriedky diaľaného štúdia (napr.: LMS Moodle a jeho aktivity, videokonferenčný systém, synchrónnu a asynchrónnu komunikáciu, interaktívne nástroje, multimédiá ako napr. text, grafika, grafické animácie, audio a video sekvencie, prostriedky na tvorbu a hodnotenie autotestov a testov, hypertexty, a pod.). Obsah jednotlivých modulov bude založený predovšetkým na objasnení princípov jednotlivých druhov energií a spôsobov ich využívania, ale dôraz bude kladený na možnosti ich aplikácie v podmienkach agrosektora s dôrazom na možnosti rozvoja vidieka. Hlavné oblasti je možné zhrnúť do nasledovných bodov:

- *Slnečná energia* (princípy, metódy a prostriedky merania dopadajúceho slnečného žiarenia, stručný prehľad možností využitia, technológia Thermosolar, fotovoltaika, praktické aplikácie v agrosektore).
- *Vodná energia* (princípy, hydroenergetický potenciál, meranie prietoku, vodné elektrárne – súhrn, malé vodné elektrárne, vplyv na rozvoj vidieka a poľnohospodársku prax).
- *Veterná energia* (princípy, meranie a hodnotenie rýchlosti prúdenia vzduchu, veterné elektrárne – súhrn, veterné elektrárne – turbíny, generátory; veterné parky vo vidieckej krajine).
- *Biomasa* (princípy, formy biomasy – súhrn, využitie biomasy – biopalivá, drevo, bioplyn, bioplynové stanice, farmár ako producent elektrickej energie).
- *Geotermálna energia* (možnosti využitia geotermálnej energie – tradičné a moderné, geotermálne elektrárne, kombinované využívanie geotermálnej energie, rozvoj vidieka – geotermálne energia a agroturizmus).

Multimediálne učebné materiály a sprievodca on-line kurzom

Projekt predpokladá vytvorenie multimediálnych učebných textov, ktoré budú dostupné v off-line forme – prostredníctvom CD-ROM a v on-line forme prostredníctvom

tvom Internetu. Ako prostriedky na vytvorenie ich obsahu budú opäť použité multimediálne prvky a prostriedky IKT. Sprievodca on-line kurzom bude pozostávať z dvoch hlavných častí podľa toho, ktorej skupine užívateľov je určený – pre tútorov alebo študentov a bude poskytovať základné informácie o tom, ako efektívne používať a tvoriť on-line kurzy.

Sprievodca pre tútora bude obsahovať predovšetkým informácie o princípoch e-learningu a dištančného vzdelávania z hľadiska metodiky a didaktiky, návod ako pripraviť študijné materiály pre on-line moduly, aké interaktívne nástroje je vhodné použiť a aké prostriedky na ich vytvorenie sú k dispozícii v danom LMS, aké sú zásady tvorby autotestov a ostrých testov, ako manažovať celý priebeh vzdelávania z pozície tútora s ohľadom na danú cieľovú skupinu a pod.

Sprievodca pre študentov by mal obsahovať najmä princípy e-learningu a dištančného štúdia, spôsoby prístupu do LMS systému, použité konvencie, definíciu aktivít a

práca s nimi, návod ako manažovať čas z hľadiska štúdia, ako vykonávať autotesty a ostré testy, ako používať multimediálne a interaktívne prvky a pod.

Hlavným cieľom projektu RESNET, spolufinancovaného Európskou komisiou prostredníctvom grantovej schémy Leonardo da Vinci, je vytvorenie Inštitútu Celoživotného Vzdelávania pre zamestnancov agrosektora. Ruka v ruku s týmto cieľom ide vytvorenie e-learningového kurzu zameraného na využitie obnoviteľných energetických zdrojov s ohľadom na rozvoj vidieka. Spolu s on-line modulmi budú vydané aj multimediálne učebné texty distribuované prostredníctvom CD-ROM. K jednotlivým modulom bude vydaná užívateľská príručka pre tútorov s návodom ako vytvoriť kurz a riadiť organizáciu vzdelávacieho procesu a príručka pre študentov s návodom ako študovať v prostredí elektronického kurzu.

doc. Ing. Zuzana Palková, PhD.
Slovenská poľnohospodárska univerzita Nitra

Ing. Norbert Floriš
Agroinštitút Nitra, štátny podnik

VÝZNAM AGROBIOTECHNOLOGII

pro EU a Českou republiku

Tentokrát bych se rád vyjádřil ke geneticky modifikovaným organismům, k nimž se často z neznalosti stavíme zády. Geneticky modifikované plodiny jsou ve světovém zemědělství pěstovány a používány již 14 let a svým dynamickým rozvojem se tam staly nejrychleji přijímanou technologií v zemědělství vůbec. V loňském roce se tyto plodiny pěstovaly již ve 25 státech světa na rozloze 125 milionů hektarů.

Jejich bezpečnost a přínosy pro zemědělce, životní prostředí a ve své podstatě i pro konečného spotřebitele byly jasně potvrzeny. Vývoj této technologie jde ve světě rapidně kupředu, bohužel tomu tak není v Evropě, která pro zbytek světa byla až donedávna symbolem vyspělé vědy a pokroku.

Evropa si k této technologii vytvořila značně pokryteckou pozici – na jedné straně je odmítá (viz nedávné rozhodnutí spolkové ministryně zemědělství Ilse Eigner zakázat GMO kukuřici MON 810 v Německu), na druhé straně jich každoročně dováží již více než 30 milionů tun. Ačkoliv lze registrační proces pro GM plodiny bez nadsázky nazvat nejsložitějším a nejpřísnějším na světě, pozice EU není ani po 14 letech jednotná. Některé členské státy i přesto požadují úplný zákaz GM plodin, jiné požadují předložení dalších důkazů o jejich bezpečnosti a potom je zde skupina států, které se nenechaly strhnout emocemi a jejich přístup ke GMO je založen na základě vědeckých poznatků.

Velmi často skloňovaným termínem při diskusích o evropské zemědělské politice je termín „trvale udržitelný rozvoj“. Co to však přesně znamená? Zakonzervovat současný stav konvenčního zemědělství? Rozvíjet dále nové technologie? Přizpůsobit se světovému vývoji, nebo ho ignorovat?

Světový vývoj však ignorovat nelze. Žijeme v době, kdy problematika zemědělství již neznamená pouze zajištění dostatku kvalitních potravin, což je i tak velmi složitý úkol, ale kdy jsou zde i další požadavky na zajištění energie, průmyslových surovin a ochranu životního prostředí. Jak ve svém projevu uvedl ke Světovému dni potravin 16. 10. 2008 generální ředitel FAO pan Jacques Diouf – poprvé v historii lidstva jsou požadavky na potraviny, energie a změny klimatu propojeny v jeden celek. Bohužel, často ještě plně nechápeme tento nový trend a ke změně našeho přístupu chybí porozumění, pochopení a základní politická rozhodnutí.

Ve srovnání se situací před 10 lety, kdy si stovky milionů lidí v rozvojových zemích nemohli dovolit dostatek masa

a mléčných výrobků, jsou dnešní požadavky velmi odlišné. Lidé dnes „soutěží“ o potravu s hospodářskými zvířaty (na 1 kg hovězího je potřeba 8 kg obilovin) nebo i s výrobou biopaliv (na 100 litrů ethanolu je potřeba 240 kg kukuřice, což je potrava pro 1 člověka na rok.)

Přístup České republiky k rozvoji zemědělských biotechnologií v Evropě byl až do nedávné doby možno označit za velmi přínosný, respektující legislativní systém, upravující tuto oblast a plně v souladu s názory našich předních vědců. Věřím, že v době našeho předsednictví v EU se opět vrá-

tíme k již dříve nastolené cestě. Že budeme dále hájit racionální a zodpovědný přístup k technologii, která zcela jistě sama nevyřeší veškeré problémy evropského zemědělství, ale je rozhodně dobrým nástrojem pro zefektivnění zemědělské produkce, pro zvýšení její kvality. V zemích, které mají s pěstováním GM plodin dlouhodobější zkušenosti, se tato technologie ukazuje i jako dobrý nástroj k ochraně životního prostředí.

Ing. Jan Veleba, prezident AK ČR

INFORMAČNÍ SERVIS

Zastoupení Evropské komise

„Cesta Evropou za 60 minut“ – vzdělávací program pro střední školy

Eurocentrum Praha připravilo pro studenty středních škol v rámci Evropského roku tvořivosti a inovací a u příležitosti předsednictví ČR v Radě EU interaktivní vzdělávací program „Cesta Evropou za 60 minut ...aneb EU v r. 2009“. Ve dnech 25. a 26. března 2009 se studenti interaktivní formou dozvěděli více o tom, co Evropskou unii čeká v r. 2009 (hlavní témata: Evropský rok tvořivosti a inovací, předsednictví ČR v Radě EU, významná výročí a očekávané události r. 2009) a své znalosti si také ověřili formou tematických her a soutěží.

Drogy jsou levnější, třebaže postihy dealerů jsou tvrdší

Jak vyplývá ze zprávy Evropské komise, ceny drog ve většině západních zemí od r. 1998 klesly o 10 až 30 % navzdory tvrdším trestům pro drogové dealery. Podle zprávy neexistují důkazy, že by bylo dnes obtížnější sehnat drogy než před deseti lety. Zpráva rovněž dospívá k závěru, že marihuana se stala takřka „normální“ součástí životů mladých lidí v mnoha západních zemích, kde až 50 % lidí, kteří se narodili po r. 1980, ji přinejmenším vyzkoušelo. Jednou z 18 zemí světa, na které se dokument zaměřuje, je Česko. Podle zveřejněných odhadů se v České republice spotřebuje 67,9 tuny marihuany ročně, což je o více než třetinu větší množství než třeba v Rakousku nebo Belgii.

Studie, z níž zpráva vychází, nenašla žádné důkazy o tom, že by se celosvětový drogový problém v období 1998 až

2007 zmírnil. Obecně lze říci, že se situace mírně zlepšila v některých bohatších zemích, zatímco v ostatních zemích se zhoršila, v některých případech dokonce prudce a výrazně. Mezi takové země patří několik velkých rozvojových zemí a zemí v procesu transformace. Zdá se tedy, že celosvětový drogový problém se od r. 1998 v podstatě nezměnil, situace se spíše zkomplikovala: ve většině západních zemí klesly ceny drog a zároveň neexistují žádné důkazy o horší dostupnosti drog.

Aukce ekologických projektů

Úřad Evropské komise pro spolupráci EuropeAid (AID-CO) uspořádal 13. března v Bruselu první aukci ekologických projektů. Konference s názvem „Aukční síň“ si kladla za cíl nalézt možné dárce pro kvalitní projekty týkající se životního prostředí. Cestou k tomu má být setkání subjektů rozvoje (organizací občanské společnosti, výzkumných středisek atd.) a široké škály případných dárců: místních úřadů, členských států EU, jakož i nadací ze soukromého sektoru. Na akci má být představeno 86 projektů zaměřených na ochranu biologické rozmanitosti, zachování lesů, podporu udržitelné energetiky, boje proti změně klimatu a rozšiřování pouští v Asii, Africe, Latinské Americe a Evropě.

Po výzvě EuropeAid k podávání návrhů a následném posouzení přesáhl počet podpořitelných projektů možnosti financování ze strany Komise. Proto 86 projektů, které nemohly dostat prostředky od Komise kvůli rozpočtovým omezením, dostalo druhou šanci na získání finančních prostředků na aukci.

Komise je na dobré cestě ke snížení administrativní zátěže v zemědělství

Díky dosaženému zjednodušení společné zemědělské politiky a připravovaným opatřením je Komise přesvědčena, že splní svůj cíl snížit administrativní zátěž v zemědělství do r. 2012 o 25 %. Tento názor podpořilo i stanovisko k zemědělství přijaté nedávno Stoiberovou skupinou. Nová zpráva také poukazuje na řadu opatření na omezení byrokracie z posledních tří a půl let. Tyto kroky umožní snížit roční náklady o stovky milionů eur, čímž se evropské zemědělství stane konkurenceschopnějším.

Politika soudržnosti podporuje zelenou ekonomiku v Evropě

Evropská komisařka pro regionální politiku Danuta Hübnerová oznámila, že z politiky soudržnosti bude vyčleněno 105 miliard eur na investice do tzv. „zelené ekonomiky“. Tyto finanční prostředky představují více než 30 % rozpočtu regionální politiky na období 2007–2013 a jsou dobrým základem pro vytváření pracovních míst a významným stimulem pro snahy regionů a měst o zachování vedoucího postavení Evropy v oblasti ekologických technologií.

Zaručit přijatelné ceny potravin pro spotřebitele a odpovídající příjmy pro producenty

Poslanci Evropského parlamentu přijali nelegislativní zprávu o cenách potravin v Evropě, která si klade za cíl odstranit nedostatky trhu a podpořit přímý vztah mezi spotřebiteli a výrobci tak, aby bylo možné zaručit přijatelné ceny potravin pro spotřebitele a odpovídající příjmy pro producenty. Evropský parlament žádá Komisi, aby za tímto účelem co nejdříve nechala provést průzkum rozdělení ziskové marže ve výrobním a distribučním řetězci.

Evropská unie by měla zvýšit využívání dřeva, aby se vypořádala se změnou klimatu,“ vyzývá EHSV

Evropský hospodářský a sociální výbor přijal průzkumné stanovisko, které zdůrazňuje význam lesů v boji proti změně klimatu. Stanovisko vyzdvihuje důležitou úlohu lesů a výrobků ze dřeva jako cenově výhodných opatření k řešení změny klimatu a navrhuje, aby EU výrazně rozšířila využívání dřeva vyrobeného udržitelným způsobem. Výbor dále vyzývá EU, aby se postavila do čela celosvětového udržitelného lesního hospodářství. Vypracované stanovisko potvrzuje „významnou úlohu“ lesů a výrobků ze dřeva při zmírňování změny klimatu díky pohlcování uhlíku z atmosféry a jeho ukládání.

Komise chce oživit evropské venkovské oblasti lepším přístupem k vysokorychlostnímu internetu

Připojení 30 % obyvatel venkova EU, kteří zatím nemají přístup k vysokorychlostnímu internetu, by mělo být prioritou pro splnění cíle „širokopásmového připojení pro všechny“ do r. 2010. Sdělila to Evropská komise. Lepší připojení k internetu je důležitým nástrojem na podporu rychlého oživení hospodářství. Komise také nastínila, jak by chtěla využít své vlastní podpůrné programy k povzbuzení internetových sítí ve venkovských oblastech.

Modernější metody nábory zaměstnanců do evropských institucí

Evropský úřad pro výběr personálu (EPSO) přistoupil k modernizaci a zjednodušení metod nábory zaměstnanců. Nová pravidla začnou platit od příštího roku. Některé novinky však přicházejí již dnes. Například oznámení o výběrových řízeních budou zveřejňována ve všech 23 úředních jazycích. EPSO dnes rovněž představuje nové internetové stránky a přichází také s novým logem a heslem „EU career – smart choice“ (Kariéra v EU – chytrá volba).

CELOSTÁTNÍ SOUTĚŽ ZEMĚDĚLSKÝCH ŠKOL V BENEŠOVĚ

Před deseti lety – v r. 1999 – se ve Starém Městě uskutečnil „nulový zkušební ročník“ soutěže žáků středních zemědělských škol studijního oboru agropodnikání (tehdy ještě s menším počtem účastníků). Soutěž měla ale dobrý ohlas, a tak byla „nastartována“ nová, dnes už významná tradice. Následovaly rok po roce soutěže na školách v Táboře, Rožnově pod Radhoštěm, Opavě, Hořovicích, Rakovníku, Olomouci, Hořicích, Benešově, opět v Táboře a v letošním roce znovu v Benešově. Školy nejsou vybírány náhodně, ale podle nepsaných pravidel soutěž zajišťuje ta škola, jejíž žák zvítězil v předchozím ročníku. Rok od roku získává soutěžení na popularitě, což svědčí letošní rekordní počet zúčastněných škol – 31 (Bruntál, Breznice, Bystřice n. P., Český Těšín, Děčín, Frýdlant, Horšovský Týn, Hořice, Humpolec, Cheb, Chrudim, Jindřichův Hradec, Kadaň, Klatovy, Kostelec n. O., Lanškroun, Olomouc, Opava, Písek, Poděbrady, Přerov, Rakovník, Rožnov p. R., Staré Město, Stráž, Šumperk, Tábor, Třebíč, Vyškov, Znojmo a Žatec).

Slavnostní zahájení soutěže v posluchárně školy

V den konání soutěže 16. dubna přivítalo všechny účastníky krásné jarní počasí a hned i dobrý oběd v jídelně Vyšší odborné školy a Střední zemědělské školy Benešov. A ještě před polednem se v posluchárně školy sešli soutěžící žáci a jejich pedagogický doprovod a hosté ke slavnostnímu zahájení. Paní ředitelka školy PaedDr. Bc. Ivana Dobešová společně s učiteli, kteří soutěž připravovali, seznámila posluchače s programem obou dnů. Přítomní hosté ocenili význam soutěže a odhodlání soutěžících, podpořili důležitost oboru i setkání s budoucími absolventy v zemědělské praxi. Rozložila se startovní čísla a žáci a žákyně (letos dvě) byli rozděleni do pěti skupin, ve kterých se pod péčí místních spolužáků rozešli na jednotlivá pracoviště. První den byly na programu praktické úkoly, druhý den část teoretická. V praktické části soutěže (na pěti pracovištích) se uskutečnila jízda zručnosti traktorem s vlekm, poznávání osiva, plevelů, hnojiv, kulturních rostlin, chorob a škůdců, v chova-

telské části určovali plemena, krmiva, prováděli výpočty, odhadovali živou hmotnost, v ekonomice je čekaly čtyři příklady – ocenění práce traktoristy, daňové odpisy, zisky, pojištění..., v mechanizaci pak poznávání částí zemědělského stroje a různých součástí. Odpoledne mohli jít zájemci na pěknou

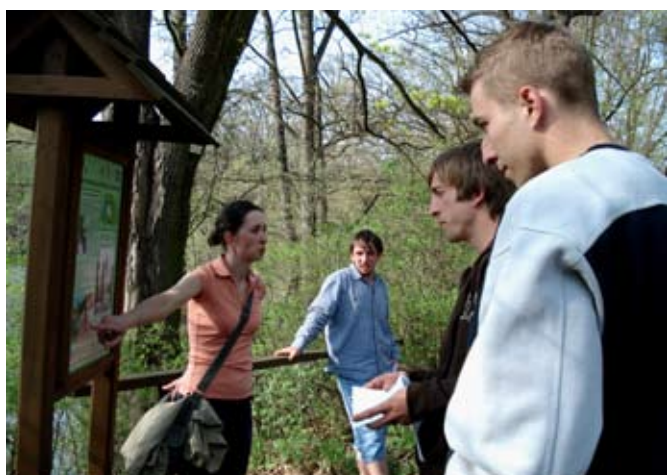
Losování čísel a potřebná fotodokumentace. Bude to moje šťastné?

Praktická část soutěže se odehrála na pěti pracovištích v areálu školy

Učitelé odborných předmětů se celý rok těší na společné besedy

Žáci si prošli naučnou stezku v konopištském parku a trochu si i zasoutěžili

procházku naučnou stezkou konopištským parkem nebo se věnovat individuální prohlídce města. Učitele – pedagogický doprovod – čekala celodenní odborná a poznávací exkurze. Letos se skupina sestávala ze samých mužů, které nabídka míst určitě potěšila. První den navštívili za doprovodu Ing. Ouřady Vojenské technické muzeum v Lešanech, elektrárnu na Slapské přehradě a Regionální muzeum v Jílovém, druhý den pak

výrobu plochodrážních motocyklů v Divišově a Klášter Sázava. Společný večer byl časem pro příjemné posezení, sdělování dojmů i zkušeností i zábavným soutěžením v bowlingu. Druhý den hned od rána soutěž pokračovala teoretickou částí, a to odbornými testy z předmětů pěstování rostlin, chov zvířat, ekonomika a mechanizace. Žáci určovali např. květenství, vybírali hnojiva k produkčnímu hnojení, vypočítávali přírůst-

Na exkurzi v Divišově

Klášter Sázava

zkušeností každý rok vyniknou 3 – 4 školy, které jsou nápadně lepší a dělí se vlastně v jednotlivých disciplínách o první místa. A kteří žáci z kterých škol to byli v letošním roce?

Celkový vítěz soutěže

1. místo Martin Dočkalík, SŠZe Přerov
2. místo Lukáš Tichý, VOŠ a SZeŠ Hořice
3. místo Vojtěch Čítek, VOŠ a SZeŠ Tábor

Jízda zručnosti

1. místo Martin Foltýn, SŠZe Český Těšín
2. místo Martin Kolář, SZeŠ Písek
3. místo Vojtěch Čítek, VOŠ a SZeŠ Tábor

Očekávání výsledků. Která škola zajistí příští soutěž?

ky, míru rentability, charakterizovali režijní náklady, zákon poptávky..., z každého předmětu 15 až 50 otázek. Znalosti účastníků byly v této části vyrovnanější, než v části praktické, nejnáročnější pro soutěžící se ukázalo být pěstování rostlin, úspěšnější byli v řešení otázek z mechanizace i z ekonomiky.

Na slavnostní vyhlášení výsledků se opět všichni sešli ve školní posluchárně. Ocenění byli zaslouženě všichni soutěžící, velké poděkování patří i učitelům odborných předmětů za dobrou přípravu žáků. Pedagogové dostali k dispozici i jednotlivé soutěžní testy, které využijí při výuce na školách. Přítomné hosty potěšilo, že zemědělství má pořád kvalitní odborníky a mladou generaci, která se zemědělství chce věnovat. Hlavní organizátor soutěže Ing. Jiří Adam jezdí na školy každoročně i jako pedagogický doprovod a letos ho mile překvapilo několik nových škol, které běžně na soutěž nejezdí. Podle jeho

Praktická část

1. místo Lukáš Tichý, VOŠ a SZeŠ Hořice
2. místo Karel Procházka, SOŠ a SOU Znojmo
3. místo Martin Dočkalík, SŠZe Přerov

Teoretická část

1. místo Martin Dočkalík, SŠZe Přerov
2. místo Lukáš Tichý, VOŠ a SZeŠ Hořice
3. místo Martin Šedivý, SŠHL Frýdlant

Vítězná škola obdržela putovní pohár, menší poháry pak všichni ocenění. Soutěžící žáci tu získali cenné zkušenosti, navázali i nová přátelství a pedagogický doprovod – učitelé, kteří už se většinou znají, se těší na příští setkání, na další společné rozhovory, na poznání jiné školy.

Tak na shledanou v roce 2010 v Přerově!

akr

Ocenění si zaslouží všichni

Po maturitě se vítěz Martin Dočkalík chystá na brněnskou MZLU studovat fyto techniku

PREZENTÁCIA NADANÝCH A TALENTOVANÝCH

Dňa 2. 4. 2009 sa v Strednej priemyselnej škole a v Obchodnej akadémii v Nitre uskutočnil 31. ročník krajského kola Stredoškolskej odbornej činnosti Nitrianskeho kraja. Súťažnej prehliadky sa zúčastnilo 233 žiakov, ktorí predstavili 177 prác SOČ v 17 súťažných odboroch. Tento rok sa do školských kôl zapojilo 51 škôl, pričom 688 riešiteľov riešilo 472 prác.

Slávnostného otvorenia sa zúčastnil pán Mgr. Marián Moravčík, vedúci oddelenia odborných a metodických činností KŠU v Nitre. O súťažné práce a ich autorov sa zaujímal aj regionálna televízia TV CENTRAL, ktorá po skončení súťaže odvysielala rozhovory s autormi zaujímavých prác SOČ a tiež s členmi odborných hodnotiacich komisií.

Zo 17 súťažných odborov najviac prác bolo v odbore 15 – Ekonomika a riadenie (25 prác), 14 – Učebné pomôcky a didaktické technológie (17 prác) a 01 – Problematika voľného času (14 prác). Najmenšia konkurencia bola v odbore 08 – Ochrana a tvorba životného prostredia (5 prác), 05 – Geoveda (3 práce) a v odbore 10 – Stavebníctvo, architektúra, dizajn (3 práce).

V odbore 07 – Poľnohospodárstvo, lesné, vodné hospodárstvo súťažilo tento rok tak ako vlni 6 prác. Potešujúce je, že z toho 5 prác bolo zo stredných odborných škôl poľnohospodárskych.

Na prvých 3 miestach sa umiestnili nasledovní študenti:

1. miesto – Eliška Lauková (SOŠ Tovarnícka, Topoľčany) s prácou na tému: *Porovnanie kvantitatívnych a kvalitatívnych parametrov hybridov papriky ročnej.*
2. miesto – Andrej Vereš, Juraj Vereš (SOŠ veterinárna Nitra): *Regenerácia zemplínskeho kráľíka.*
3. miesto – Monika Sýkorová (SOŠ Šaľa): *Výhodnotenie potomkov plnokrvných plemenníkov v chove SOŠ Šaľa.*

Témy ostatných prác: *Chov poľovnej zveri, Zhodnotenie reprodukčných ukazovateľov v chove dojníc na COOP Klátová Nová Ves, Termálne kúpalisko Nesvady.*

V odbore Ochrana a tvorba životného prostredia veľmi zaujímavými témami boli: *Efektívne využívanie druhotných surovín, Obnoviteľné zdroje energie, Energeticky pasívne domy, Využitie vodnej energie na rieke Žitava.*

V záverečnom hodnotení krajskej prehliadky prác talentovaných žiakov bolo konštatované, že táto má stúpajúcu úroveň, študenti vedia dobre prezentovať výsledky svojej práce, využívajú pritom prezentácie v PowerPointe, ale aj videofilmy a inú didaktickú techniku. Žiaci prezentovali dosiahnuté výsledky na vysokej úrovni, výstižne a pohoťovo reagovali na otázky odborných hodnotiacich komisií, čím potvrdili hlbšie vedomosti zo skúmanej problematiky. Práce boli vhodne doplnené o prílohy v podobe grafov, tabuliek, fotografií alebo videosekvencií a počítačových animácií. Témy prác boli vhodne zvolené, aktuálne, zodpovedali požiadavkám dnešnej doby. Stále pretrvávajúcim problémom je nesprávne citovanie použitej literatúry a formálna úprava predkladanej práce. Na zlepšenie tejto situácie sa Krajská komisia SOČ v spolupráci s Katedrou zoológie a antropológie FPV UKF v Nitre v rámci starostlivosti o talenty rozhodla v septembri 2009 zorganizovať seminár pre riešiteľov SOČ pod názvom Ako písať a prezentovať práce stredoškolskej odbornej činnosti.

Do celoštátneho kola SOČ v Liptovskom Hrádku postúpili z každého odboru 2 najlepšie práce. Bližšie informácie o krajskom kole SOČ ako aj výsledkovú listinu si môžu čitatelia pozrieť na www.kza.fpv.ukf.sk

PaedDr. Anna Sandanusová
predsedníčka KK SOČ

KOŠICKÍ ŠTUDENTI

na odbornej praxi vo Švédsku

V Košiciach to žije. A v Stora Segerstad taktiež. V dňoch 10. až 28. februára 2009 sme sa my, študenti tretieho ročníka Strednej odbornej školy veterinárnej v Košiciach – Barci, zúčastnili projektu v rámci programu Leonardo da Vinci.

Vďaka tomuto projektu sa môžu naši študenti zúčastňovať výmenných stáží, ktoré sú organizované na základe spolupráce so školou Naturbruksgymnasium vo Švédskom Stora Segerstad. Obe strany si z týchto pobytov odnášajú

mnoho nových skúseností a poznatkov z oblasti kynológie. Navyše sa naši študenti oboznámili s krajinou tak krásnou, akou Švédsko nepochybne je.

Počas pobytu sme navštívili losiu farmu, národný park, Tropik center s najrôznejšími exotickými zvieratami, Goteborg, jeho pamiatky a prístav. V škole sme sa oboznámili s novými druhmi tréningov psov, ako napríklad kliker tréning, forma tréningu založená na pozitívnej motivácii zvierata. Popri kynologických výcvikoch sme absolvovali

aj prehliadky fariem zameraných na chov rôznych druhov hospodárskych zvierat, všimli si nové technológie...

Do Košíc sme sa vracali s množstvom pozitívnych zážitkov a informácií, ktoré určite využijeme v našej ďalšej kynologickej praxi. www.svsoa.sk

Ivanka Rychnavská, 3. B
SOŠ veterinárna, Košice – Barca

PONUKY SLUŽIEB VIDIECKEHO TURIZMU

(projekt v rámci programu Leonardo da Vinci)

V dňoch od 16. marca až 4. apríla 2009 sa uskutočnil druhý turnus odbornej prípravy šiestich žiakov Strednej odbornej školy poľnohospodárstva a služieb na vidieku v Spišskej Novej Vsi. Michaela Bonková, Monika Hágovská, Peter Dolanský, Marek Špiner, Róbert Voško a Veronika Zvarová sa zúčastnili odbornej prípravy v partnerskej škole – Obchodná akadémia a Hotelová škola v Havlíčkovom Brode (Česká republika).

Účastníci si v rámci projektu rozšírili svoje odborné vedomosti a praktické zručnosti v oblasti poskytovania služieb vidieckeho turizmu, kam patria ubytovacie a stravovacie služby, komunikácia s hosťom, prieskum trhu a celková marketingová stratégia. Získané vedomosti a zručnosti, samostatnosť v práci, zodpovedný prístup k práci využijú žiaci pri konaní praktickej zložky maturitnej skúšky i uplatnení sa na trhu práce nielen na Slovensku, ale i v zahraničí.

Počas troch týždňov navštívili mnohé historické a kultúrne pamiatky kraja Vysočina, absolvovali prehliadku mesta a múzeí v Havlíčkovom Brode, hradu v Lipnici nad Sázavou, prezreli si skalné útvary v okolí Ždaru nad Sázavou a kostol na Zelenej hore. Milým prekvapením bola celodenná prehliadka historickej časti mesta Prahy a Pražského hradu. Zaujímavá bola i exkurzia v miestnom pivovare Rebel a pivovare v Pelhřimove. Zároveň navštívili múzeum kuriozít a školský majetok v Humpolci. Veľkým prínosom bola exkurzia v podniku Naturamyl, kde sa účastníci oboznámili s technológiou výroby škrobu zo zemiakov ako i následnou výrobou finálnych produktov, napr. halušiek, palacínok, plácnikov, atď.

Najkrajším zážitkom pre účastníkov bolo stretnutie s Ing. J. Fiescherovou, CSc. – starostkou mesta Havlíčkov Brod na začiatku i pri ukončení odbornej stáže.

Vo voľnom čase si žiaci zahrali stolný tenis, využívali miestnu plaváreň, školskú telocvičňu i učebňu výpočtovej techniky.

Kostol na Zelenej hore

Som presvedčená, že odborná stáž rozšírila účastníkom nielen odborné vedomosti a praktické zručnosti, ale získali aj množstvo nezabudnuteľných zážitkov a nové priateľstvá.

Ing. Jarmila Tatarková
koordinátorka projektu

DEN VODY

V pátek 20. 3. 2009 se na Střední škole zemědělské a ekologické v Žatci uskutečnila při příležitosti Mezinárodního dne vody (22. březen) významná environmentálně-výchovná akce. Již tradičně se škola významně angažuje v problematice životního prostředí a ani tento den není výjimkou, neboť je vítanou možností, jak u žáků prohlubovat ekologické citění.

Významným hostem pozvaným do školy v tento den se stal pan Ing. Jiří Kubelka, který je vedoucím střediska státního podniku Povodí Ohře v Žatci. Setkání s ním probíhalo v multimediální učebně, kde si studenti druhého a třetího ročníku (2. B, 3. B) rozšiřovali své znalosti díky počítačové prezentaci a poutavému výkladu. Pan Kubelka vyprávěl žákům o historii toku Ohře, dále objasnil jeho splavnost a využití vodní energie, velkou pozornost věnoval kontrole čistoty a míře znečištění toků v oblasti regionu a samozřejmě neopomenul důkladně vysvětlit význam přehradních nádrží jako ochranu před povodněmi a jejich význam pro druhové složení ryb. Výklad byl podán formou odbornou, ale zároveň dobře srozumitelnou.

Po přednášce následoval program připravený pro děti z mateřských škol a prvního stupně základních škol. Studenti 2. B ročníku si pod odborným vedením připravili různá stanoviště, kde zábavnou a hravou formou doslova vtáhli malé žáčky do vodního života.

Na prvním stanovišti jim vysvětlovali rozdíl mezi vodou čistou a znečištěnou, na druhém je seznámili s koloběhem vody v přírodě, na třetím měly děti možnost samostatného

i skupinového malování na téma „Voda, prostředí pro živé organismy“. Žáci čtvrtého stanoviště učili děti poznávat různé vodní živočichy a přiřazovat je ke správným biotopům. Pátým a zároveň posledním místem výuky bylo umělé jezírko, kde si děti vyzkoušely lovení rybiček a odstranění nečistot z rybníčku. Pro nejšíkovnější z nich byly připraveny sladké odměny. Studenti 2. B ročníku oboru Ekologie a ochrany krajiny měli možnost poprvé předávat znalosti a vědomosti v oblasti, kterou studují. Přes počáteční trému se svého úkolu zhostili na výbornou.

Celkově tuto akci považují za velmi zdařilou, neboť naši školu v tento den navštívilo s pedagogickým dozorem více než 190 dětí celkem z šesti mateřských škol, jedné základní a jedné praktické školy. Myslím si, že pro ochranu dílčích složek životního prostředí, mezi které voda nepopíratelně patří, jsou taková setkávání důležitá a nezbytná, neboť je to vhodná cesta, jak u budoucích generací zvyšovat odpovědnost za prostředí, jehož jsme nedílnou součástí.

Mgr. Richard Kopřiva
Střední škola zemědělská a ekologická v Žatci

UČEBNÍ OBOR KREJČÍ

Celostátní soutěž zručnosti

Dne 31. března 2009 proběhl na odloučeném pracovišti Střední odborné školy a Středního odborného učiliště Podbořany v Žatci 2. ročník Celostátní soutěže zručnosti učebního oboru krejčí, konané pod záštitou MŠMT a Ústeckého kraje. Soutěž navazuje na předešlé ročníky, které byly pouze krajské.

Úkolem děvčat bylo zodpovědět formou testu na dvanáct otázek z nauky o textilu, poté vypracovat praktický úkol. Tuto část si děvčata vylosovala a zadání bylo jednotné pro všechny soutěžící.

Do klání o hodnotné ceny, jako je obnitkovací stroj, prošívací stroj a žehlička, se přihlásilo devět škol z celé České republiky – SOŠ a SOU Podbořany, ISŠ živnostenská Plzeň, SOU obchodu a služeb Olomouc, Integrovaná Střední ško-

la Františka Melichara Brandýs nad Labem, SOŠ služeb a SOU Kadaň, SŠGS Nová Paka, SOŠT a SOU Louny, SOŠ a SOU Nejdek, SOŠ Litvínov – Hamr. Každé družstvo se skládalo ze dvou studentek.

Na vypracování úkolu měla děvčata čtyři hodiny, které plně využila. Členové hodnotící komise se skládali ze zástupců jednotlivých škol. Bylo těžké vybrat nejlepší práci, přijely nejlepší žákyně z každé školy, které svůj obor repre-

zentovaly dobře, přesto někde zapracovala tréma a děvčata se připravila o cenné body. Hodnotilo se dodržování bezpečnosti práce, dodržení zadání úkolu, vypracování teoretické části a hlavně kvalita vypracování. Nakonec vypadaly výsledky soutěže takto:

Výsledky družstev

SOŠ a SOU Podbořany	488,5	1
SOU obchodu a služeb Olomouc	463,0	2
SŠ gastronomie a služeb Nová Paka	438,5	3

Výsledky jednotlivců

1. **místo** – Kateřina Jůzová, SOŠ a SOU Podbořany – získala obnitkovací stroj, zrcadlo, knihu o Praze
2. **místo** – Veronika Nedomová, SOU obchodu a služeb Olomouc – získala prošívací stroj, zrcadlo, knihu o Podbořanech
3. **místo** – Lucie Vojtěchová, SOŠT a SOU Louny – získala žehličku, zrcadlo a knihu o Podbořanech

Každá soutěžící získala malý dárek, který připravily žákyňe 1. ročníku. Hodnotné ceny soutěžícím předávali: ředitel školy PaedDr. Ladislav Grössl, místostarosta města Podbořan Ing. Karel Honzl, Ing. Ladislav Vopat a Růžena Hynková.

Během soutěže bylo postaráno i o pedagogický dozor, který se podíval do Chmelařského muzea v Žatci. Procházka byla příjemná, přálo nám i krásné počasí. Soutěž proběhla bez problémů, soutěžící a pedagogický dozor vyjadřovali spokojenost. Černým puntíkem byl jen stále ubývající počet žáků, kteří se hlásí na učební obor krejčí. Na tuto skutečnost upozorňovali pedagogové ze všech škol. Pro naši školu to znamená, že pro školní rok 2009/2010 neotevřeme obor krejčí.

A tak se musíme ptát, zda se neblíží konec odbornic z oboru krejčí, a to i přesto, že založení cechu „krejčířů“ sahá až do 16. století. Nezbyvá než doufat, že se nám podaří přesvědčit děvčata o tom, že rčení „řemeslo má zlaté dno“ je v případě krejčovských na místě.

- rh -

POLABSKÝ MOTÝL

Tradiční soutěž v aranžování

Již řadu let se koná v rámci jarní výstavy „Zemědělec“ v Lysé nad Labem soutěž zahradnických škol a učilišť ve vazbě květin nazvaná „**Polabský motýl**“. Letošní rok přijela družstva z Mělníka, Kopidlna, Prahy, Benešova, Hejnic a z Liběchova – motto soutěže znělo „EXOTIKA – svatba na pláži“. V rámci soutěžních úkolů musela družstva připravit výzdobu stánku (apartmá svatebčanů), svatební kytici pro nevěstu, květinovou dekoraci obřadního stolu a výzdoba rautového stolu. Práce hodnotila odborná porota, porota novinářů a hostů.

Naši školu reprezentovali: Eliška Lisá, Kristýna Konopíková, Eva Mikyšková, Tereza Břízová a Ondřej Holeček. Jsou to žáci druhého až čtvrtého ročníku, kteří se přípravě věnovali hlavně ve svém volném čase a pracovali s chutí a radostí. Takže i když jsme letos nevyhráli, budeme se snažit příští rok.

Blanka Plicková, VOŠZa a SZaŠ Mělník

„MLADÝ EURÓPAN“ V NITRE

4. ročník súťaže

Europe Direct Nitra, ktorého hostiteľskou organizáciou je Agroinštitút Nitra, štátny podnik, organizoval 30. marca 2009 regionálne kolo súťaže „Mladý Európan“ pre stredné odborné školy a gymnáziá z okresov Nitra, Topoľčany, Zlaté Moravce a Šaľa. Cieľom tejto celoslovenskej súťaže je zvýšiť povedomie študentov stredných škôl o Európskej únii. Jej vyhlasovateľom je sieť centier Europe Direct na Slovensku.

V regionálnom kole, ktoré sa konalo v Agroinštitúte Nitra, š.p., súťažili študenti prvých 10 prihlásených škôl. Súťaž prebehla v troch kolách, kde si študenti zmerali úroveň

svojich vedomostí, ale aj svoj postreh a odvahu riskovať. Prvé kolo súťaže predstavoval písomný vedomostný test z histórie, geografie, politiky a ekonomiky EÚ. V druhom

kole bolo treba poskladať puzzle s obrázkom loga volieb do Európskeho parlamentu. Na základe dosiahnutého bodového stavu do tretieho finálového kola postúpili tri najúspešnejšie družstvá z Gymnázia Golianova, Nitra, z Gymnázia Vráble a Gymnázia Topoľčany. Študenti v tomto kole prejavili veľmi dobré znalosti európskych osobností, dominant a symbolov EÚ. Vo vyrovnanom súboji sa napokon na prvú priečku prebojovalo družstvo Gymnázia vo Vrábľoch v zložení Lucia Uhrínová, Miriam Šranková a Ivana Klinčáková. Gymnázium Golianova z Nitry skončilo na druhom mieste a Gymnázium Topoľčany na treťom.

Vítané družstvo bude zastupovať náš región v celoslovenskom kole, ktoré sa uskutoční 15. mája 2009 v Agroinštitúte Nitra, š.p. pod záštitou Zastúpenia Európskej komisie v SR a Úradu vlády SR.

Tatiana Kobidová, Vladimíra Mikulová
Europe Direct – Nitra, Agroinštitút Nitra, š. p.

PRODAVAČ 2009

Dne 2. dubna 2009 se konal již 4. ročník odborné soutěže „Prodavač 2009“. Soutěž probíhala v areálu Střední školy obchodu a služeb v Krásném Březně u Ústí nad Labem.

Soutěže se zúčastnilo celkem 12 středních škol a učilišť, a to v celkovém počtu 35 soutěžících (ze všech tří ročníků) z celé České republiky. Soutěž probíhala ve dvou částech. Soutěžilo se jednak v praktických dovednostech, tzn. balení zboží, určování vzorku zboží, odhad váhy zboží a práce na kontrolní pokladně. V druhé části se soutěžící podrobili teoretickým vědomostním testům z oborů ekonomika, obchodní počty, zbožíznalství, cizí jazyk, obchodní provoz a všeobecné znalosti.

Naši školu – Střední odborná škola, Střední odborné učiliště Podbořany – reprezentovaly tři žákyně z oboru Prodavač smíšeného zboží: Lenka Dörfllová (3. ročník), která obsadila nádherné 1. místo, Lucie Klieberová (1. ročník) obsadila krásné 5. místo a Lucie Vrabelová (1. ročník) se umístila na pěkném 6. místě.

Tímto bychom chtěli poděkovat všem děvčatům za vzorné reprezentování školy a za svědomitou přípravu na tuto soutěž.

ma

ZEMĚDĚLSKÁ A POTRAVINÁŘSKÁ KNIHOVNA

Ústav zemědělské ekonomiky a informací Praha nabízí prostřednictvím své knihovny spolupráci knihovnám středních odborných škol zaměřených na zemědělství, potravinářství a příbuzné obory.

Základní informace o ZPK

<http://www.knihovna.uzpi.cz>

- centrum oborových informačních zdrojů (tištěných i elektronických)
- největší oborová knihovna v ČR
- rozsahem svého fondu (více než 1 mil. knihovních jednotek) je 3. největší oborovou knihovnou na světě
- více než 80. let zkušeností s poskytováním služeb veřejnosti
- depozitní knihovna FAO
- členská knihovna mezinárodní sítě zemědělských knihoven AGLINET

- kontaktní místo evropské sítě pro DB složení potravin European Food Information Network (EUROFIR)
- spolupráce s Národní knihovnou ČR na tvorbě souborného katalogu CASLIN a české národní bibliografie
- člen kooperačního systému Virtuální polytechnická knihovna pro elektronické dodávání dokumentů
- vydavatel 11 vědeckých časopisů
<http://www.agriculturejournals.cz/>
- tvůrce zemědělských portálů Agronavigátor
<http://agronavigator.cz/>

a Bezpečnost potravin <http://bezpecnostpotravin.cz/>

ZPK nabízí spolupráci v následujících oblastech

Akvizice

Návrhy na zakoupení dokumentů (knih, časopisů a dalších) do fondu knihovny. Zakoupené dokumenty lze dále využívat prostřednictvím níže uvedených služeb.

Meziknihovní služby

Výpůjčky publikací z fondu ZPK.

Reprografické a elektronické služby

- zasílání kopií vybraných článků z dokumentů ve fondu ZPK
- zasílání kopií obsahů jednotlivých čísel časopisů docházejících do ZPK (služba „Current Contents“)

Kopie lze zasílat klasicky poštou nebo elektronicky prostřednictvím kooperačního systému VPK <http://www.vpk.cz>

Referenční služby

Poskytujeme stručné odpovědi na dotazy:

- referenční (dostupnost knih, knihovní služby, rešerše)
- odborné z oblasti zemědělství, potravinářství a souvisejících oborů

Dotazy jsou zpravidla vyřizovány do 3 pracovních dnů. Dotazy lze zaslat poštou, faxem nebo elektronicky http://agronavigator.cz/ptejte_se.asp

Rešeršní služby

Zpracováváme rešerše z informačních zdrojů dostupných v knihovně.

- jednorázové retrospektivní rešerše
 - průběžné rešerše – sledování zadaného tématu v určitých časových intervalech
- Výsledkem rešerše je soupis záznamů dokumentů, které se vztahují k zadanému tématu.

Elektronické informační zdroje produkované v ZPK

<http://aleph.uzpi.cz/>

OPAC - Katalog knihovny (knihy a časopisy ve fondu knihovny).

Zemědělská a potravinářská bibliografie (článeková bibliografie).

Zahraniční elektronické informační zdroje

Umožňujeme vzdálený přístup k vybraným EIZ odkudkoliv pro registrované uživatele ZPK.

Databáze obsahují plné texty či abstrakta článků:

- plné texty časopisů (EBSCO, Science Direct, Springer-Link, PQ Agriculture Journals)
- bibliografické databáze (CAB Abstracts, FSTA, AGRIS, Agricola)
- elektronické knihy (WILEY e-books, CAB e-books)

Nabídka školení

Pracovníkům školních knihoven nabízíme školení zaměřené na efektivní využívání služeb a informačních zdrojů ZPK.

NÁRODNÍ ZEMĚDĚLSKÉ MUZEUM

Představuje nové expozice

KOUZLO ZEMĚDĚLSKÉ TECHNIKY III.

Ve dnech 16. 4. – 21. 6. 2009 se v 1. patře budovy NZM Praha koná již III. ročník výstavy kreseb posluchačů 2. ročníku studijního programu „Architektura a stavitelství“ katedry architektury Stavební fakulty ČVUT v Praze.

Studenti – autoři zde představují své práce, které vznikly přímo v expozicích a na výstavách Národního zemědělského muzea Praha v minulém roce. Jejich společným znakem je originální, autorské

vyjádření zobrazovaných předmětů, strojů a techniky i detailní provedení výtvarného díla. Nejlepší tvorba studentů z minulých let trvale zdobí některé muzejní expozice NZM Praha, především sbírku zemědělské techniky pod názvem Jede traktor.

KUPECKÉ POČTY, MÍRY A VÁHY

Výstava „Kupecké počty, míry a váhy“ pokračuje od 24. 4. do 16. 8. 2009 v započatém seriálu prezentace historie obchodu se zemědělskými pro-

dukty a navazuje na výstavu z roku 2007 „Kupujeme – prodáváme“. Současná výstava se zaměřuje na složitý a měnící se systém měř, vah a měn. V úvodu seznamuje s vývojem a významem měření nejen ve světě, ale především na našem území a vyzdvihuje nejdůležitější mezníky vývoje české metrologie.

Jsou zde prezentovány nejúplnější seznamy (s původními názvy) různých délkových, objemových, plošných a váhových jednotek používaných v minulosti oficiálně, ale i neoficiálně v obchodním i směnném styku v různých regionech a lidových vrstvách, spolu s jejich kupeckými a měrnými převody. Každý z těchto typů měř je zastoupen originálními předměty, historickými měřidly i doprovodnými fotografiemi a vyobrazeními, a to i v rámci různých řemesel a druhů potravin a surovin (měřice na obilí a chmel, mírky na sůl, pивní žejdlíky, krámské i lékárnické váhy nebo skládací sáh apod.).

S měrovými systémy úzce souvisejí kupecké počty a měnové systémy, jejichž vývoj je na výstavě dokreslen v podobě originálních mincí (od pražských grošů z doby Václava IV., přes tolarů z 18. a 19. století, československé koruny, až po slovenské euro) a jiných platidel (účelové známky, akcie apod.). Charakter kupectví je zachycen textově i předmětově v podobě originálních počítačů a pokladen (exkluzivně zapůjčených z Múzea

obchodu v Bratislavě), mezi nimiž lze shlédnout např. registrační pokladny zn. National či Anker nebo unikátní pokladnu fy. W. A. Stohr & Co. patentovanou 14. 1. 1899. Toto vše je doplněno nástinem typické obchodníkovy administrativy a kontroly obchodu (originální kupecké knihy, ceníky, faktury, účtenky apod.).

Závěrem výstava seznamuje se základy hospodářství a poukazuje na některé principy tuzemského a mezinárodního obchodu i světového hospodářského vývoje. Odkrývá tak vztah mezi mírami, finančnictvím a tržním hospodářstvím v minulosti až po dnešek.

Součástí výstavy je doprovodný program pro veřejnost a edukativní program pro školy, spočívající v měření a výpočtech různých rozměrů, v interaktivní prezentaci všech v minulosti užívaných měř a vah a v názorné ukázce měř odvozených z lidského těla, mnohdy užívaných dodnes.

„Každý si tak bude moci změřit, zač je toho loket, přitom se nemusí hnout ani o píd' a zážitků bude mít přešršel...“

Kontakt: Mgr. Lubomír Maršík, Národní zemědělské muzeum Praha, Kostelní 44, 170 00 Praha 7 – Letná
tel: 233 376 012, fax: 233 372 561
e-mail: lubomir.marsik@nzm.cz

POZVÁNKA

na Deň poľa do Hornej Stredy

V rámci dlhoročnej úspešnej spolupráce s poľnohospodárskymi podnikmi a školami spoločnosť Legusem, s.r.o. Horná Streda organizuje pre študentov i pedagógov vysokých aj stredných odborných poľnohospodárskych škôl, obchodných partnerov aj širokú verejnosť tradičné Dni poľa. V minulom roku sa tohto podujatia zúčastnilo viac ako 400 domácich i zahraničných účastníkov (Česká republika, Poľsko, Maďarsko a iní).

Aj tento rok srdečne pozývame všetkých záujemcov, odborníkov aj budúcich poľnohospodárskych odborníkov na Deň poľa, ktorý sa bude konať dňa **16. 6. 2009** v **Hornej Stredě**.

Budú prezentované rôzne odrody pšenice ozimnej, jačmeňa ozimného, raže, tritikale, jačmeňa jarného, hrachu a viky. Účastníci budú mať možnosť priamo v komerčných podmienkach vidieť rozdiely medzi odrodami. Súčasťou prezentácie bude aj použitie kombinácií pesticídov na ochranu pred škodlivými činiteľmi. Prezentované druhy sú vhodné aj

na pestovanie na školských majetkoch, výučbových plochách a podobne. Stretnutie je spojené s príjemným spoločenským posedením, vystúpeniami folklórnych súborov a súťažou varenia gulášu medzi jednotlivými pestovateľskými regiónmi.

Bližšie informácie radi poskytneme záujemcom na www.legusem.sk alebo telefonicky na 0908 528 592 (Ing. Tonkovič) alebo na 0907 751 757 (Ing. Krbúšik).

Ing. Rastislav Tonkovič, Legusem, s.r.o., Horná Streda

Výstava zemědělské techniky

PODHORY 2009

se koná dne **17. 6. 2009** na výstavišti Čistě v Krkonoších, obec Černý Důl

Zaměření výstavy

- technika pro sklizeň píce
- speciální horská technika pro sklizeň svahových porostů
- technika pro údržbu krajiny v obcích a na zemědělsky neužívaných pozemcích
- technika a technologie pro zpracování a energetické využití biomasy
- technika pro chovatele hospodářských zvířat

Výstava je určena pro zemědělskou veřejnost, pro odborné školy se zemědělským a technickým zaměřením, pro obce a provozovatele rekreačních objektů v Krkonoších a podhůří.

FRANTIŠEK BUBÁK

„Drazí přátelé! Zahajuji dnes první den přednášek na vysoké škole zemědělské, vítám sbor profesorský i posluchačstvo co nejsrdečněji. Snahy o zřízení vysoké školy zemědělské na Moravě sahají zpět až do roku 1863. K uskutečnění myšlenky došlo však teprve letos, a to dne 24. července... Vysoká škola zemědělská v Brně, zřízená pro syny Moravy a Slezska, i Slovenska a přístupná i Čechům, bude kvetoucím ústavem. Sbor profesorský, opíraje se o své dlouholeté zkušenosti, učiní vše, co je v mezích možností, aby v nejkratší době zařídil moderní ústavy, laboratoře, sbírky, pokusná pole, zahrady i velkostatek k demonstracím a pokusům... Drazí přátelé! Ku péči a snahám sboru profesorského, ku přízni a blahovůli našich příznivců musí se však též připojit píle v návštěvě přednášek, pracovitost a poctivost ve studiu z Vaší strany. A tu doufám, že nikdy jich nebude u vás scházeti k prospěchu Vašemu vlastnímu a blahu naší republiky...“

F. Bubák, 1919

Těmito slovy dne 18. listopadu 1919 slavnostně zahájil přednášky na Vysoké škole zemědělské v Brně její první rektor profesor Dr. František Bubák. (E. Reich, 1920). Byl to okamžik, o kterém snily generace. A nejen snily, ale také pro něj musely hodně vykonat!

V tom závěrečném období se ze školských pracovníků setkáváme nejčastěji se třemi jmény, a to: Dr. František Bubák, Dr. Josef Munzar a Dr. Rudolf Trnka. Jsou to všechno jména, která byla před tím spojena s Tábořem. Samozřejmě pominout nelze ani podíl mnoha jiných – z řad poslanců, ministrů, úředníků. (Viz např. Vávra M.: Padesát let Vysoké školy zemědělské v Brně. Brno, 1968.)

Cesta profesora Bubáka k této metě nebyla jednoduchá. Narodil se 22. července 1866 v Rovensku pod Troskami. Studoval gymnázium v Jičíně, v Praze, Příbrami a přírodní vědy na univerzitě v Praze, v Halle a v Berlíně. Po vysokoškolských studiích v letech 1890–1895 byl asistentem botanického oddělení Národního muzea, pak profesorem přírodopisu na středních školách v Praze, v Karlíně a v Zábřehu na Moravě.

Roku 1899 se vrátil do Prahy a stal se asistentem fytopathologie na Českém vysokém učení technickém. S jeho příchodem, jak uvádí Kodejška (1997), nastal významný obrat ve výzkumu i v rozšíření zájmu o praktickou ochranu rostlin. Věnoval se hlavně mykologickým a fytopatologickým výzkumům. Podílel se mimo jiné také na cyklech přednášek z oboru fytopatologie a entomologie pro zemědělce z praxe. V r. 1901 se habilitoval z oboru rostlinných chorob a stal se prvním docentem fytopatologie na české technice. Založil samostatné oddělení pro studium chorob a škůdců rostlin.

V roce 1903 přešel do Tábora a na tamní Akademii byl jmenován řádným profesorem botaniky a fytopatologie. V obou případech se jedná o oblasti, které zde měly už určitou tradici, a to hlavně zásluhou prof. Dr. Františka Sitenského (1851–1924), který v Táboře působil v letech 1882–1897.

Po převratu roku 1919 byl jmenován řádným profesorem fytopatologie na nově zřízené Vysoké škole zemědělské v Brně. Jako věhlasnému badateli se mu dostalo, jak už víme, i cti stát se jejím prvním rektorem. Rok na to však přešel jako řádný

profesor fytopathologie na zemědělskou fakultu pražského Vysokého učení technického. Sem však přechází již s podlomným zdravím. Netrvalo dlouho a vzdor nezměrné houževnatosti i neutuchajícímu optimismu přišla smrt. Předčasně, v Podolském sanatoriu 19. září 1925.

Jeden z nejlepších soudobých mykologů a fytopatologů

První rektor brněnské vysoké školy zemědělské byl výrazným typem učence širokého rozhledu a světového jména, říká o něm profesor Dr. Karel Kavina (Zemědělský archiv, roč. 16, č. 5–6, 1925). Zpočátku se zabýval českou floristikou. Jako mladý přírodovědec prošel Přírodovědeckým klubem v Praze (v r. 1901 se stal dokonce jeho starostou), Muzeem království českého a ústavem profesora Ladislava Čelakovského (1864–1916). To všechno byla místa, v nichž panovalo velké nadšení pro sběratelskou práci i obecně pro botanický výzkum Čech a Moravy. Z tohoto období pochází také jeho několik ceněných studií. Později všechny své síly věnoval fytopatologii. Byl u nás prvním docentem i profesorem tohoto oboru a posléze se proslavil se jako „jeden z nejlepších soudobých mykologů a fytopatologů“. Zabýval se zejména mikroskopickými houbami a chorobami, jež tyto na rostlinách způsobují. Širší naše veřejnost jeho jméno příliš neznala, za to odborníci – domácí i cizí – ho znali velmi dobře. „Veliká řada je hub, které prof. Bubák popsal a jako nové specíe nebo rody pokřtil. Byl Bubák hlavně systematikem mykologickým, který dovedl téměř v každé zásilce parazitických hub k určení mu zasláných a na každé téměř větší exkursi, zvláště zahraniční najít nějakého nového, dosud nepopsaného příslušníka velké říše hub, zvláště skupiny zv. „houby nedokonalé“ či „fungi imperfecti“. Veliká je řada drobných prací v cizích časopisech uveřejněných, jimiž nově určené houby uvádí Bubák do vědeckého světa.“ (Smolák, 1925). Seznam jeho vědeckých publikací čítá 132 položek, kromě řady populárně vědeckých příspěvků. Většina vědeckých sdělení byla publikována v prestižních časopisech vídeňských či berlínských. Hodně prací také najdeme v našich odborných přírodovědeckých a zemědělských časopisech, v Hospodářském slovníku naučném, v Ottově slovníku naučném. „Jeho spisy o snětech a rezích mají mezinárodní význam“, spolu s dalšími to potvrzuje prof. Bohumil Němec (1929).

Tábor znamenal nejšťastnější dobu jeho života

Tento názor na základě vlastních zkušeností vyslovil Dr. Smolák. S profesorem Bubákem se setkal již jako student gymnázia v Žitné ulici, po jedenácti letech se na čas (školní rok 1905–6) v Táboře stal jeho asistentem a konečně v r. 1920 byl jím vyzván k suplování fytopathologie a k habilitaci z tohoto oboru! Nahlédl tak zblízka do jeho tvůrčí dílny, poznal jeho zaujetí pro obor i pracovní metody.

Tábor nabídl Dr. Bubákovi široké pole působnosti. Těšil se zde ještě také dobrému zdraví. Svým žákům kromě bohatých vědomostí dal příklad skutečně činorodého života. S jeho jménem je mj. spjata vybudování, respektive zásadní přebudování botanické zahrady, chlouby Hospodářské akademie. Profesor Vilíkovský, který přišel jako asistent do Tábora ve stejném

František Bubák

roce, ho ve svých vzpomínkách charakterizuje jako „řízného botanika, který zakrátko dovedl vybudovati botanickou zahradu, velikostí prý třetí v Rakousku“ (Čs. zemědělec, 1931, 162–164). Botanická zahrada byla samozřejmě i u dřívější školy (na rozloze kolem 1/3 ha). S jejím budováním začal r. 1870 nově přijatý učitel zahradnictví Karel Němec, syn Boženy Němcové. Zřízením Královské české zemské hospodářské akademie (usnesením sněmu 5. května 1900) a výstavbou nové budovy (slavnostně vysvěcena 16. října 1904) se potřeby i možnosti podstatně změnily (nová budova do jisté míry také zasahovalo do někdejší zahrady).

Profesor Bubák navštívil řadu významných zahraničních botanických zahrad, aby to nejlepší realizoval v Táboře, samozřejmě se zaměřením na potřeby výuky na vysokém zemědělském učilišti. Základní přestavba trvala (rozloha kolem 2,5 ha) od r. 1904 až do r. 1910. V roce 1907 seznam semen sebraných v botanické zahradě čítal 1745 druhů. Na podkladě tohoto seznamu bylo poskytnuto různým botanickým zahradám v Evropě, Asii, Americe, Austrálii a školám v českých zemích 2 676 sáčků semen a naopak od jiných zahrad jich získáno 4 912. O rok později Index seminum čítal již 2 522 druhů a zájemcům bylo zasláno přes 8800 sáčků semen (Němec, 1891; Růžička, 1966, Almanach školy 1866–2006). Při této náročné práci našel prof. Bubák zdatného a zaníceného pomocníka v zahradníkovi A. Arnoldovi.

V Táboře kromě jiných publikací vydával ve spolupráci s ředitelem cukrovaru Kabátem také sbírku herbářových suchých hub pod názvem Fungi exsiccati. „Ve vzorném uspořádání“ zde rovněž sestavil veliký herbář suchých hub, který zabral dvě velké skříně. Bohužel, sbírka nezůstala nám zachována, „protože Bubák vyhověl lákavé nabídce a sbírku prodal do Ameriky, kde je dnes ozdobou botanického ústavu v Brooklyně“ (Smolák 1925).

Práce pro profesora Bubáka byla po celý život nejen služba, povinnost, ale také štěstí. Uznával práci neokázalou, systematickou, vytrvalou. Oddechu a zábavě – byl to hlavně rybářský sport a filatelie – se věnoval málo. Díky této životní filosofii „mohl zanechat české vědě díla, pro která nebude na Bubákovo jméno zapomenuto“, říká v r. 1925 jeho žák i pokračovatel Dr. Jaroslav Smolák. Snad tomu tak bude i do budoucna!

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová

OBSAH

Májové zamyslenie.....	3
K čemu se dá využít EVE?	3
Koncepcie poradenského systému.....	4
Význam krajských informačních středisek	7
Obnovitelné zdroje energie a on-line vzdelávanie.....	8
Význam agrobiotechnológií	10
Informační servis	11
Prezentácia nadaných a talentovaných	13
Košickí študenti	13
Ponuky služieb vidieckeho turizmu	14
Den vody	15
Učební obor krejčí.....	15
Polabský motýl	16
„Mladý Európan“ v Nitre	16
Prodavač 2009.....	17
Zemědělská a potravinářská knihovna	17
Národní zemědělské muzeum.....	18
Pozvánka na Deň poľa	19
Výstava zemědělské techniky	20
František Bubák	20
Podruhé v Benešově! Celostátní soutěž žáků zemědělských škol	I–IV

REDAKČNÍ RADA

PaedDr. Mária **Benedikovičová**, MP SR Bratislava
Ing. Jaromír **Beneš**, Školní statek Opava
Ing. Mária **Debrečňiová**, PhD., Agroinštitút Nitra
PhDr. Radmila **Dytrtová**, CSc., IVP ČZU Praha
Ing. Ludmila **Gočálová**, MZe ČR
Ing. Zorka **Husová**, NÚOV Praha
Ing. Marcela **Chreneková**, SPU Nitra
Ing. Břetislav **Kábele**, SOŠ České Budějovice
Ing. Jan **Kot**, Integrovaná střední škola Cheb
Ing. Ludmila **Kováčiková**, Agroinštitút Nitra
PhDr. Dana **Linhartová**, CSc., ICV MZLU Brno
Ing. Josef **Matoušek**, MZe ČR
Ing. Mária **Múdra**, ZŠŠP Rakovice
Ing. Helena **Pšotová**, Úrad NSK Nitra
PaedDr. Anna **Sandanusová**, UKF Nitra
prof. Ing. Milan **Slavík**, CSc., IVP ČZU Praha
PhDr. Pavel **Sýkora**, MZe ČR

K ilustraci na obálce:

Kresba kvetoucí větvičky jabloně vznešené – Malus spectabilis (syn. Pyrus spectabilis), Der Chinesische Apfelbaum. Vysoký keř nebo menší strom původem z Číny.

Vybráno z publikace Allgemeines Deutsches Garten Magazin, 1808

CONTENTS

May contemplation	3
How can EVE be used? A new source of information on projects and their results.....	3
The conception of an advisory system of the Ministry of Agriculture for the years 2009–2013.....	4
The importance of Regional Information Centres for agriculture and countryside	7
Renewable sources of energy and online education	8
The importance of agro-biotechnologies for the EU and Czech Republic.....	10
Information service Representation of the European Commission in the Czech Republic	11
Presentation of gifted and talented students..... The regional round of a competition in secondary school professional activity	13
Practical training experience of students from Košice in Sweden	13
Offers of agritourism services A project in the framework of the Leonardo da Vinci Programme	14
Water Day An environmental and educational event on the occasion of International Water Day	15
Vocational training: tailor National competition in tailoring skills	15
“Polabský motýl” competition Traditional competition in flower arrangement	16
Young European in Nitra The 4 th year of a competition	16
A specialized competition – Shop-assistant 2009	17
Agricultural and Food Library	17
National Agricultural Museum presents new exhibitions	18
An invitation to the Day of the Field in Horní Středá	19
Podhory 2009 – an invitation to the exhibition of agricultural machinery	20
František Bubák Prominent personality of agricultural education	20
For the second time in Benešov! National competition of students of agricultural schools in professional theoretical and practical skills	I–IV

„MLADÝ EURÓPAN“ V NITRE str. 16

PRODAVAČ 2009 str. 17

DEN VODY V ŽATCI str. 15

POLABSKÝ MOTÝL – TRADIČNÍ SOUTĚŽ V ARANŽOVÁNÍ str. 16

Časopis vydávají

Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Slezská 7, 120 56 Praha 2
Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZEI, Slezská 7, 120 56 Praha 2

tel.: 222 000 439, fax: 222 000 114, e-mail: krajickova.alena@uzei.cz

Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková

Agoinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

tel.: 037/7721802, 107, fax: 037/7721742, e-mail: horvathova@agroinstitut.sk

Redaktorka: Ing. Zuzana Horváthová

www.agronavigator.cz

Časopis vychází 10× ročně (září – červen), cena výtisku je 20 Kč, roční předplatné 200 Kč

Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách

Sazba a tisk ÚZEI Praha

47816 ISSN 0044-3875 (Print), ISSN 1803-8271 (Online)

SOUTĚŽ ZRUČNOSTI str. 15

PROJEKT LEONARDO str. 14

